

РІШЕННЯ РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ДФ 36.053.049 ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 36.053.049 Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Дрогобич, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії **Гуку Назарію Орестовичу** з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія на підставі публічного захисту дисертації **«Психологічні аспекти становлення моральної самосвідомості майбутнього юриста»** 01 липня 2026 року.

Гук Назарій Орестович, 1999 року народження, громадянин України, освіта вища. З 2016 по 2020 рік навчався у Львівському національному університеті ім. І. Франка на освітньому рівні бакалавра за спеціальністю «Право». З 2016 по 2020 рік навчався у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка на освітньому рівні бакалавра за спеціальністю «Психологія». З 2020 по 2021 рік навчався у Львівському національному університеті ім. І. Франка на освітньому рівні магістра за спеціальністю «Право».

З 2025 року по сьогодні – практичний психолог Дрогобицького фахового коледжу нафти і газу.

Упродовж 2022 – 2026 рр. навчався в аспірантурі Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка за спеціальністю 053 Психологія.

Здобувач має 5 наукових публікацій, з яких: 3 статті у фахових наукових виданнях України (всі одноосібні), 2 статті, які додатково відображають наукові результати дослідження, з яких 1 стаття у співавторстві.

Кількість, обсяг та зміст друкованих праць відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України щодо публікації основного змісту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Huk, N. (2025). Moral self-consciousness in legal practice and the work of moral dilemmas: A contemporary psychological overview. *Naukovi Perspektivi*, 10(64). [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10\(64\)-1205-1217](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-10(64)-1205-1217)

2. Huk, N. (2025). Moral self-awareness of future lawyers: A structural model and determinants framework. *Habitus*, 76, 408–411. DOI <https://doi.org/10.32782/hbts.76.69><https://habitus.od.ua/journals/2025/76-2025/71.pdf>

3. Huk, N. (2025). Development of moral self-awareness across legal education: Psychometric validation of the MSI-LAW and cross-cohort empirical

*Опубліковані праці апробаційного характеру
у матеріалах конференцій*

4. Zymianskyu, A., & Huk, N. (2025). Психологічні аспекти формування моральних принципів майбутніх юристів в умовах російсько-української війни. Наука і освіта України в умовах російсько-української війни: виклики та завдання в контексті національної безпеки In V. Ilnytskyi & M. Haliv (Eds.), (Vol. 3, pp. 187–188). Vydavnychyidim «Helvetyka».

5. Гук, Н. (2026) Моральна самосвідомість юриста у вимірах етики професійної діяльності воєнного часу. Наука і освіта України в умовах російсько-української війни: виклики та завдання в контексті національної безпеки. Том IV / [Ред.: В. Ільницький, М. Галів]. Київ – Дрогобич – Львів – Переяслав – Ужгород – Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2026. С. 164–166.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

1. Савчин Мирослав Васильович, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

2. Лефтеров Василь Олександрович, доктор психологічних наук, професор, перший проректор Міжнародного університету.

Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. У вступі в рубриці «Практичне значення отриманих результатів» слід було більше конкретизувати рекомендації щодо використання запропонованої «Програми психолого-педагогічного тренінгу з розвитку моральної самосвідомості майбутніх юристів», яка може бути включена як в освітні програми навчання майбутніх юристів в закладах освіти, так і в систему підвищення кваліфікації вже діючих фахівців юридичної сфери.

2. Деякі теоретичні положення першого розділу характеризуються високим ступенем деталізації та містять значний обсяг історико-теоретичного

матеріалу. Часткове скорочення окремих оглядово-теоретичних фрагментів дозволило б посилити акцент на авторській концепції дослідження.

3. У роботі розглядається вплив соціокультурних чинників, однак недостатньо деталізовано роль сучасного українського воєнного контексту, як окремого фактора формування моральної самосвідомості майбутніх юристів.

4. У загальних висновках зазначено, що в роботі було визначено систему психолого-педагогічних умов, необхідних для цілеспрямованого розвитку моральної самосвідомості майбутніх юристів, проте в тексті роботи саме система, як сукупність комплексних, взаємопов'язаних психолого-педагогічних заходів з розвитку моральної самосвідомості майбутніх юристів висвітлена не достатньо.

5. Наявні деякі технічні та орфографічні помилки в тексті, а також незначні неточності. Зокрема, в підрозділі 3.6, при описі запропонованого тренінгу зазначений загальний обсяг тренінгової програми – 30 годин – 10 тренінгових занять тривалістю по 3 академічні години кожне. Проте у загальних висновках прописано, що цей тренінг розрахований на 24 академічні години (8 сесій по 3 години).

3. Луньов Віталій Євгенійович, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця МОЗ України.

Зауваження, висловлені у відгуку опонента:

1. Авторський опитувальник передбачає самооцінювання, тоді як вимірюваний конструкт стосується моральних якостей, соціально бажаних за визначенням. Як у процедурі та психометричних показниках Ви контролювали ефект соціальної бажаності й настанову на самопрезентацію, і чи можна виключити, що частина виявленого зростання вздовж когорт відображає радше зростаюче вміння давати «правильні» відповіді, ніж реальний розвиток моральної самосвідомості?

2. Метакогнітивний профіль у Вашій моделі побудований на скринінговому самозвітному інструменті, що фіксує суб'єктивно усвідомлювані параметри контролю та моніторингу суджень. Чим Ви можете обґрунтувати правомірність висновку про функціональну саморегуляцію особистості на підставі таких показників, адже самозвіт про метакогнітивний контроль і реальна ефективність цього контролю в умовах морального навантаження можуть суттєво розходитися?

3. Виявлене Вами часткове підтвердження метакогнітивної моделі: значущі зв'язки для параметрів довільного контролю та моніторингу за відсутності таких для афективно-орієнтаційного регулювання Ви пояснюєте специфікою вибірки майбутніх юристів. Чи не може ця сама асиметрія вказувати на адаптивне емоційне дистанціювання як нормативний функціональний патерн саме цього контингенту, і як тоді розмежувати конструктивне дистанціювання від раннього маркера моральної десенситизації?

4. Як Ви операційно розмежовуєте моральну самосвідомість, з одного боку, та суміжні особистісні утворення, зокрема особистісну зрілість, психологічне благополуччя, резилієнтність, з іншого? Інакше кажучи, що саме Ваш конструкт пояснює понад те, що вже охоплюють ці добре відомі змінні, і чи передбачали Ви перевірку його дискримінантної відмежованості від них?

4. Білозерська Світлана Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Зауваження, висловлені у рецензії рецензента:

1. Авторська шестикомпонентна модель моральної самосвідомості є теоретично переконливою. Разом з тим у тексті дисертації лише фрагментарно розкривається питання ієрархічної організації компонентів та механізму їх взаємодії в ситуаціях «конкуруючої активації» — зокрема, коли афективний і когнітивний компоненти формують суперечливі оцінки моральної ситуації. Розгорнуте теоретичне обговорення динамічних зв'язків між компонентами моделі (а не лише їхніх корелятивних зв'язків за емпіричними даними) збагатило б концептуальний апарат роботи та відкрило б нові питання для подальших досліджень.

2. Цілком зрозумілою є перевага правоохоронно-орієнтованих спеціальностей у вибірці (78 % чоловіків). Водночас при узагальненні висновків доцільно більш виразно відмежовувати результати, що стосуються вибірки з правоохоронною специфікою, від тих, що можуть бути поширені на весь загал здобувачів юридичних спеціальностей. Подібне розмежування не знижує значущості отриманих даних, але підвищує обережність їхнього застосування у різних освітніх контекстах.

3. SEM-модель, верифікована в розділі 3.5, є методологічно значущим результатом дослідження. Однак у тексті порівняно стисло описано альтернативні специфікації моделі та критерії вибору остаточного варіанту. Більш детальний звіт про процес специфікації та порівняння конкуруючих

моделей відповідав би прийнятим стандартам звітування про SEM-аналіз і надав би додаткові докази на користь запропонованої теоретичної структури.

5. Заміщак Марія Ігорівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Зауваження, висловлені у рецензії рецензента:

1. У першому розділі при характеристиці нейропсихологічних основ моральної самосвідомості автор переважно спирається на дані нейровізуалізаційних досліджень, здійснених на неюридичних вибірках. Доцільним виглядало б окреме обговорення того, якою мірою наявні нейропсихологічні моделі можуть бути без застережень екстрапольовані на специфіку правознавчої практики та юридичного мислення, де процеси морального судження мають власну операційну логіку. Це питання є радше теоретично продуктивним, ніж критичним, і заслуговує на окремий науковий розгляд.

2. Порівняльний міжгруповий дизайн дослідження є методологічно виправданим, однак він не дозволяє повністю розмежувати ефект навчання від селективного відсіву: студенти, які дійшли до магістратури, могли вирізнитися вищим рівнем моральної самосвідомості вже на вступі. Автор частково торкається цього питання при аналізі «парадоксу» переваги студентів над практиками, проте більш розгорнуте обговорення альтернативних пояснень міжгрупових відмінностей (зокрема, ефекту самовідбору) підсилило б аргументацію та відкрило перспективу для лонгітюдної реплікації.

3. Програма психолого-педагогічного тренінгу (ПТ-МС-Ю) концептуально обґрунтована й методично деталізована. Водночас у тексті відсутні дані щодо пілотного апробування програми та попередньої оцінки її ефективності. Включення навіть описового звіту про пробне впровадження в навчальний процес принаймні одного із досліджуваних ЗВО підвищило б практичну завершеність роботи і надало б читачеві розуміння реальних умов реалізації запропонованих методичних рішень.

Результати відкритого голосування:

«За» — 5 членів ради

«Проти» — немає

«Утрималися» — немає

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Гуку Назарію Орестовичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Мирослав САВЧИН

